

HOMAN GAZETTEN

Medlemstidning för HomanSällskapet
Nummer 3 2009

På mordplatsen!

VSF och landshövdingen Per Unckel framför mordplatsen i Tessinpalatsets trädgård . . . Mer avslöjar vi inte. Läs boken Palatsmordet!

Reportage:
Bokmässan, sidan 3
Vandringen, sidan 4

Redaktörens rader

Nu ska Homan till Skansen!

Det är nämligen dit våra festfixare Claes och Nils-Magnus förlagt höstens fest som vi begär dagarna före advent.

I detta nummer har Peter Fernegård sällt sig till dem som bidrar till vår Gazetts innehåll med ett fint reportage från vandringen i Gamla stan. Tack, Peter. Leif, vår researrangör, har sett till att vi fått bilder från densamma. Tack!

Monika har fungerat som en smidig samordnande länk.

Nils-Magnus har varit på bokmässan i Göteborg och bidrar med ett initierat reportage därifrån.

Claes bidrar med ytterligare ett populärt recept på sista sidan.

Övriga som gjort insatser är inte bortglömda, jag ville bara peka speciellt på dessa insatser.

Intill ser ni adressen till vår hemsida. Hör gärna av er till Ulf, vår webmaster.

Har ni synpunkter eller bidrag så är ni välkomna med dessa till Gazetten.

Och ni är synnerligen välkomna till höstens fest!

Clas Göran Carlsson, ordförande

HOMAN GAZETTEN

HomanSällskapetets styrelse består under året 2007/2008 av:

Clas Göran Carlsson, ordförande
clasgoran.carlsson@telia.com

Monika Stenlund, sekreterare
monika.stenlund@comhem.se

Nils-Magnus Lobenius, kassör
nml@glocalnet.net

Claes Lindberger, klubbmästare
clindberger@hotmail.com

Leif Berg, adjungerad
leif.b.berg@telia.com

Ulf Björkman, adjungerad
webbredaktör
ulle.bjorkman@telia.com

Adress till hemsidan:
www.homansallskapet.se

Redaktör för *HomanGazetten*

Clas Göran Carlsson

Hästängsvägen 14

183 77 TÄBY

08 756 22 23

clasgoran.carlsson@telia.com

Vårt plusgirokonto är 4335130-3
Årsavgift; 150:-

Tryck/original/layout:
www.tajland.se

HomanSällskapet hälsar dig välkommen till Krogen Stora Gungan på Skansen Torsdag 19 nov kl 1830

Ta rulltrappan upp från huvudentrén så är du framme. Gratis entré.

Middag med underhållning i god Homanstil á 480:-

Anmälan till pg 4335130-3 före 12/11

Johan Wahlström från Skansenakvariet kommer med några överraskningar och naturligtvis kommer vår store författare Jan Mårtenson. Passa på och köp signerade julklappsböcker med stor rabatt.

År 1725 upprättades Stora Gungan som en arrendegård under Enskede gård utanför Stockholm. Redan på 1700-talet förekom utskänkning på gården som tjänade som skjutshåll på vägen mellan Stockholm och Dalarö. Vid skjutshållen bytte man hästar och inmundigade uppfriskande och stärkande dryck. Namnet Stora Gungan förekommer även i en av Fredmans epistlar varför det finns anledning att tro att Bellman och hans följeslagare ibland besökte området för att förlusta sig. 1969 monterades huset ned och forslades till Skansen för att återuppbyggas där. Den nuvarande krogens nederväning har inspirerats av förra sekelskiftets bolagskrogar, och här i den genuina byggnaden sitter den gamla goda måltidsmiljön i väggarna.

Folkfest-bokfest-deckarfest

Arets Bokmässan i Göteborg var som vanligt en stor succé. Det var ett gigantiskt smörgåsbord som man lätt kunde föräta sig på.

Bokförlagen bjöd på sin årliga firmafest med läsarna som gäster. Den jättestora mässhallen (stor som en golfbana) var fylld till råge med montrar packade med böcker. Naturligtvis fanns Palatsmordet och boken om Tessin med. VSF ilade mellan boksingningar, intervjuer och seminarier. Plötsligt tog VSF en nödvändig kort rast för att duscha och byta skjorta, sedan ilade han vidare. Att inte Jan och alla de 100.000 besökarna drabbades av kollektiv svininfluensa och annat otyg är ett mirakel. Det var ständigt någon som flåsade en i ansiktet i den enorma trängseln. Många ville hälsa på varandra och speciellt på författare de mötte. Det hostades och nystes. Och mot sådant hjälper ingen alkoholgel.

VSF medgav på mässan att han visst gör research för sina böcker men bara om han inte kan ämnet och det gör han för det mesta. Han vet ju vad han talar och skriver om. Konst, antikviteter, arkitektur, vin, mat tillhör ju VSF privata intressen.

I Palatsmordet var VSF så

Kerstin Ekman skriver annorlunda deckare.

finkänslig att han lät mörda i trädgården för att inte generera Landshövdingen Per Unckel som bor i palatset. Någon på mässan påpekade att det var ytterst ovanligt med en "hjärte" som inte kan skjuta pistol, inte ens på Gröna Lund. VSF replikerade med att Homan är ingen hjärte. Han är en anti-hjärte som inte drar sig för att konsultera sin katt för att lösa ett mysterium.

Det gick ett rykte på bokmässan att Homan varit inblandad i ett mord på Kuba. Det sades att om Castro skulle dö före utgivningen av nya boken blir det problem. VSF vill att förlaget ligger lågt och väntar med att starta tryckningen

tills på värkanten. Om det hela är ett PR trick eller inte vet vi inte. Däremot förnekar Alexandra och Alexander Andhoril att deras pseudonym Lars Kepler med boken Hypnotisören var avsedd att skapa uppmärksamhet. De gjorde ett genre byte, från skönlitteratur till deckare och tyckte att det passade bättre med Kepler i det sammanhanget. Trot om du vill. För att förvillan läsekretsen skrev de ut en författare fast de var två och de lät Kepler vara te älskare vilket det äkta paret inte alls är.

Ännu fler Deckardrottningar

Många deckarförfattare på bokmässan var debutanter. Kristina Ohlsson 30 har försökt bli författare sedan hon var 13 år. Ingen fastnade för hennes manus förrän hon lämnade in deckaren Askungen.

Hennes huvud är fullt av skumma idéer säger hon. Möjligen är Kristina bekant med Francine då hon faktiskt arbetar på Säpo.

En annan debutant var Ann Rosman 35 som arbetar med IT

Forts. sidan 6

En Mårtensson signatur höjer värdet på boken.

Ann Rosman är glad över sin första bok.

Matprofessorn Carl-Jan fick också signera.

I Homans fotspår och Mord

Cirka 50 förväntansfulla vänner ur HomanSällskapet hade samlats vid S:t Görans och draken statyn på Köpmantorget i Gamla Stan denna strålande vackra höstdag i syfte att i Homans fotspår göra sällskap med vår store författare, VSF, Jan Mårtenson, i egen hög person och för dagen ledigt klädd för en mordvandrings exkursion. Det kändes tryggt.

Vi tittar upp mot Köpmantorget 10. Högst upp kan vi föreställa oss antikhandlare Johan Kristian Homan stå på takterrassen och blicka ut över Gamla Stans hustak bort mot Djurgården, Strömmen och Skeppsholmen. Oklanderligt klädd och gärna en välblandad Dry Martini med en liten strimla citronskal och gärna i tryggt sällskap av sina två särbo, sambo, delsbo och flickvän. Kalla det vad ni vill! Den slanka och vackra siamesiska sambon Cléo de Merode eller enbart Cléo. En siameskatt med blå svans, blå öron och blå nos. Violblå ögon och crème färgad, silkeslen päls.

Likaså hans särbo eller delsbo och flickvän Francine Silfverstierna, statsministerns livvakt med ett utseende som Julia Roberts och svart bälte i karate brukar även synas nära hans sida.

På Köpmangatan, precis om hörnet, har han sin antikaffär. För övrigt får vi lära oss att det är Stockholms äldsta gata. På Köpmangatan 11 bor Ellen Andersson, hans allt i allo, som städar, tvättar, stryker skjortor samt lagar husmanskost och passar hans katt ibland. På innergården växer en vacker lönn eller var det ett kastanje träd. Ja, hur var det nu med den saken? Näväl, vår vän Homan omger sig med många damer, som sagt.

VSFs böcker om den stillsamma antikhandlaren från Gamla Stan där det förmodligen flyter mer rött Bordeaux vin än blod och där tortyr, incest, våldtäkt, sadism och våld lyser med sin frånvaro.

På sin höjd blir offren i böckerna ständmässigt utknuffade från något slottstorn och därigenom bli bragda om livet. Detta blandas därefter på en palett av vaktparader, ordnar, kulturhistoria, marinarkeologi, kuli-

nariska anrättningar, goda viner och en och annan Dry Martini samt allt annat som gör livet värt att leva. På det litterära smörgåsbordet erbjuds verklighetsflykt, spänning, romantik samt ett och annat kulinariskt recept och otaliga varianter på blandningar av Dry Martini. En blåskimrande flaska Bombay Sapphire, som är en av Homans favoriter där flaskans framsida pryds av drottning Victoria, ovanför en stor blå safir. På baksidan förekommer en illustrerad beskrivning av olika kryddor, som ingick vid framställningen. Exotiska kryddor som beskrivs är paradisfrön från Västindien, mandlar och lakrits från Indokina, spanska citronskal, koriander från Marocko och enbär från Italien. Kall och torr skall den vara allt enligt Homan. Gin och Vermouth som stillsamt gifter sig i ett vackert V-format glas med en liten citronskiva på den spända ytan. Hur många delar av respektive dryck rekommenderas. Enligt VSF så förekommer det olika recept.

Drottningmodern det vill säga drottning Elisabeths mamma grundrecept var "Eleven to one". En del vermouth på elva delar gin samt den engelska överbefälhavaren Montgommery, som rekommenderade en del vermouth på fjorton delar gin enligt.

Ett varnande finger bör dock höjas då varje gång man dricker en Dry Martini så dör 10 000 hjärnceller, men som Homan snabbt brukar replikera så sker detta oavsett Dry Martini intag eller ej.

Vi vandrar bort mot Tessinska palatset och stannar till vid en bakdörr av palatset, vilket har en avgörande betydelse i boken Palatismordet, där eliten av landets konsthistoriker samlats på ett

symposium rörande familjen Tessin. Stämningen är tämligen spänd och konkurrensen är stenhård kring en ledig professur i 1600-talets arkitektur. Under natten stryps en av deltagarna i palatsträdgården och vår vän antikhandlare Johan Kristian Homan dras på nytt in i en ny spännande mordhistoria.

Vi stannar till vid Tessinska palatsets framsida och VSF med stor inlevelse och kunskap berättar om palatset samt Nicodemus d.ä. och sonen Nicodemus d.y.

Tessinska palatset på Slottsbacken 4 i Gamla stan är sedan år 1968 residens för landshövdingen i Stockholms län. Här inryms en paradsvåning bevarad från Tessins tid, en representationsvåning och landshövdingens privatbostad.

Nicodemus Tessin d.y. (1654-1728) lät mellan åren 1694 och cirka 1700 uppföra Tessinska palatset som ständmässig privatbostad åt sig och sin familj. Samtidigt ansvarade han, rakt över gatan, för byggnadsarbetet med det nya Stockholms slott. Det ursprungliga slottet med anor från Birger Jarl, hade brunnit år 1697 och ett nytt slott växte så småningom fram efter Nicodemus d.y:s ritningar.

Inredningsarbetet med slottet leddes av sonen Carl Gustaf Tessin, som inkallade ett otal konstnärer, målare, bildhuggare och skulptörer i syfte att slutföra inredningen. Slottsbygget och inredningen blev en katalysator för nya konstnärliga idéer och impulser från hela Europa. Slottet blev även en inspiration för svensk konst och kulturliv. Sverige hade således varit ett betydligt fattigare land i många avseenden utan alla dessa invandrare. Det tog många år att slutföra slottsbygget på grund av krig och dåliga ekonomiska tider.

Den o...
Palats

På spr

Det a

Stort...
börshu

Samli...
draker

Vandring i Gamla Stan

kända dörren i mordet.

gräng i gränderna.

rika glädjehuset.

orget, gamla huset

ng vid St Görans

Vår vandring leder oss därefter till Stortorget där stadens centrum tidigare låg. Den brunn, som står mitt på torget ritades på 1770-talet av Börshusets arkitekt Eric Palmstedt.

VSF berättar om Stockholms blodbad, som utspelade sig på detta torg år 1520. Den danske kungen Kristian II, Kristian Tyrann lät avrätta närmare hundra personer ur det ledande skiktet med anknytning till Sturarna. Kropparna blev liggande på torget däribland biskopar och adelsmän samt bland annat Sten Sture d.y. samt Gustav Vasas far.

Sten Sture hade avsatt ärkebiskop Gustaf Trolle, vilket var den formella grunden för anklagelserna mot Stureanhängarna. Troligen var detta ett svepskäl enligt VSF.

Kristian vill sätta skräck i svenskarna och ta udden av oppositionen. Detta banade dock väg för Gustav Vasas tillträde till tronen eftersom många tänkbara kandidater till den svenska tronen hade dött i Stockholms blodbad. Gustav Vasa hyrde in legosoldater, som finansierades av Hansan i Lubeck och besegrade danskarna. Katolicismen avskaffades och dess rikedomar i Sverige konfiskerades och Sverige övergick därefter till protestantismen. Vid denna tid förvandlades Stockholm, som en medeltida handelsstad till att bli huvudstad och antalet invånare växte kraftigt till antal.

På Stortorget 3 ligger vidare det Grillska huset, där numera Stadsmissionen har sin verksamhet. Där finns ett konditori där Homan då och då kommer på

besök. Huset har anor från 1640-talet och ägdes då av guldsmeden Anthoni Grill. Den mest kända familjemedlemmen var Claes Grill, som var direktör i Ostindiska kompaniet, vilket av var ett av Sveriges mest framgångsrika företag genom tiderna. Claes Grill var en av samtidens rikaste män med stora intressen i skeppsfrakt, handel, bergsbruk och otaliga näringar. I boken Ostindienfararen berättas om Johan Kristian Homans anfader pastor Johan Sebastian Homan och före detta hovpredikant hos Gustav III. Han blir indragen i allt runt i kring mordet på Gustav III. Han döms till döden, benådas och landsförvisas till den svenska kolonien Saint-Barthélemy i den Karibiska övärlden. Utan att enligt VSF se skillnaden men fisk och fågel, år 1799 tar han hyra som skeppspräst på ostindienfararen Kanton med destination mot Kina, allt i syfte att börja ett nytt liv. Men detta är en helt annan historia.

Vår vandring genom Gamla Stan tar oss vidare till Kindstugatan 4, där över porten vi finner en inskription lydande "Den Gud vill hjälpa, kan ingen stjälpa" från år 1674. Ett mord beskrivs i boken Demonerna, som utspelar sig nämnda adress. I ett rum ligger en död man och bredvid honom ligger en sönderslagen dödsgud, en indianskulptur, från toltekkulturen i Mexico, vilket är äldre än grekernas. Indianguden är nära nog identisk med den nordiska fruktbarhetsguden Frö, vilket kan tyda på det funnits förbindelser mellan Europa och Sydamerika. En teori som VSF genröst delar med sig av.

Efter en stund kommer vi till Själagårdsgatan och Tyska skolgård, vilket är uppkallad efter den tyska skola som fanns där från 1600-talet. Läroverket var mycket modernt för sin tid och undervisning förekom ända fram till år 1888, då skolan stängdes efter mer

Forts nästa sida

Forts. från förra sidan

än 250 år. Lite längre fram till vänster i gränden ligger Baggensgatan 23 med ett skamfilat rykte, som så kallat glädjehus även kallad "Ahlströmska jungfruburen" efter sjökaptan Ahlström som ägde huset. Bordellmamman, som kallades Platskan, kontrade efter hot om att verksamheten skulle stängas, att publicera en lista över alla kunderna. Hotet om stängning verkställdes således aldrig.

Tidigare nämndes Dry Martini och olika varianter på blandning. Men det nämndes ingenting om dess uppkomst. Enligt VSF besökte Johan Kristians anfader Johan Sebastian Homan krogen Gyllene Freden där Carl Michael Bellman bjuder på ett glas gin. Enbärsbrännvin, som erhållits av en engelsk kofferdikaptan vid namn Martin. Smaken var lite från så det blandades upp med sekt eller italiensk vermouth samt tillägg av lite citronskal. Allt i syfte att förebygga skörbjugg.

Allt enligt VSF. Dikt eller verklighet? Vem vet?

Fantasier, verklighet och dikt blandas till en härlig litterär kulinarisk anrättning.

Denna underbart berikande höstdag avslutades med lunch på Stortorgskällaren i Gamla Stan. Detta var dessvärre en mindre lyckad tillställning där förmodligen någon form av inofficiellt världsrekord sattes. Trots föränmaling om lunch, kött eller fisk, tog det cirka en timme innan mat serverades av en totalt ignorerad och mindre trevligt uppträdande från personalen. Detta föranledda många sura miner, besvikelse, ilska och flera var nödsakade att lämna Stortorgskällaren innan maten serverades på grund av andra åtaganden denna för övrigt vackra höstdag. Vi tackar VSF och Leif Berg, som ordnat denna förnämliga vandring i Gamla Stan.

*Soliga Homan hälsningar från
Peter Fernegård*

Forts. från sidan 3

och ekonomi. Han flyttade till Marstrand och började studera öns historia. När det inte hittades lik under utgrävningen av gamla bostäder planterade hon en kropp som kunde upptäckas i hennes bok Fyrmästarens dotter. Hon tycker inte att det är svårt med idéer till deckarhistorier. De bubblar fram. Och låter man läsaren vara med och lösa mysterierna blir det bra.

En litet äldre deckardrottning är Unni Lindell 52 år. Efter 7 deckare och en åttonde på gång satsar hon på barnböcker som illustreras av TV kändisen Fredrik Skavlan. Hennes svenska favorit är Kerstin Ekman.

Ingalill Mosander är känd från TVs kaféprogram där hon recenserar böcker. Hon läser minst 150 böcker om året. Det blir 3 i veckan! Redan efter 25 sidor märker hon om boken är bra eller inte. Är boken bra sträckläser hon gärna 600 sidor. Enligt Ingalill heter årets bästa svenska deckare "3 sek" av Roslund/Hellström.

Fredrik Belfrage med Unni Lindell och Fredrik Skavlan.

Trevliga familjen Berg från Falköping köpte sin första Homanbok.

Jan signerar Palatsmordet till Taina Lindell från Värmland.

Förre ständige sekreteraren KG Fredriksson äter en temla.

Det var rätt rörigt på mässan.

Shaima Muhammad från Göteborg studerar på universitet men har aldrig läst en deckare.

Filmdeckaren Michael Nyqvist har skrivit en egen bok.

Kjell Espmark, stol nr 16 i Svenska Akamedin hör till VSF läsare. Han debuterade själv 1956 med "Mordet på Benjamin". -Trots titeln var det en poesibok.

Alexandra och Alexander Andhoril alias Lars Kepler.

Men hon har ännu inte hunnit läsa Palatsmordet. Den bästa utländska deckaren är Hollywood Station av Joseph Wambaugh. Den är också Leif GW Perssons favorit. På svenska menar han att hans egna böcker är bäst.

Måns Kallentoft skriver bloddrypande deckare i Linköpingstrakten. Det har skett så mycket otäckheter och mord i Ljungsbro att det nu får vara slut med detta. Det bor ju bara 5000 människor i samhället och alla är redan misstänkta. Men Måns menar att det även i verkligheten sker mycket konstigt i Linköping.

Undrar om VSF tänker på att hans boksiferingar kan bli värdefulla för bokinnehavaren i framtiden. I England är det inte ovanligt att priset tiodubblas på en signerad bok. På antikvariat finns det ofta en särskild hylla för signerade exemplar. Högsta priset på Gregers Antikvariat i Malmö var en deckare av Stieg Trenter med en julhälsning. Den gick för 7000:- För den enskilde författaren är det främst en fråga om att möta sina läsare. Ska man satsa på framtidsvärde bör man leta efter en tjurig typ som motvilligt ställer upp på signering. Och en sådan typ är inte VSF.

Litterära sällskap

Det finns 200 litterära sällskap i Sverige. De flesta är ganska små medan Homansällskapet hör till de större. Ja, Piratensällskapet har några fler, ca 4000 medlemmar. Långt från alla har egen hemsida och ordnar regelbundna middagar som vårt eget Sällskap. En annan stor skillnad är att vi har en figur i böckerna som huvudperson. Alla övriga har namn efter författaren. Skulle du som medlem vara intresserad av att utveckla aktiviteter med sällskapet är du välkommen att höra av dig. Kanske Homansällskapet skulle kunna ha en egen monter på nästa års Bokmessa? Eller ha lokala träffar i Homans anda på din ort.

Flickorna på förlaget - Helena Isaksson, Katarina Arborelius, Mia Kristoffersson.

En Mårtenssons-signatur förhöjer bokens värde.

VSF med 38 deckare tillsammans med Kristina Ohlsson som var debutant.

Det var N-M Lobenius som fotade och skrev på bokmässan.

Enkelt , festligt och gott

Jag älskar att laga soppa, det är så enkelt och tillfredsställande att blanda till några olika ingredienser som sedan får sjuda på spisen. Jag har valt en räksoppa som förrätt.

Som huvudrätt har jag valt kyckling. Jag vet inte hur många olika sätt det finns att laga till en kyckling. Här är ett recept som jag gärna delar med mig av.

En mager dessert då och då är inte att förakta. För ovanlighetens skull använder jag varken grädde eller ägg utan istället kalorisnål ost. Lika lent och gott men mycket lättare.

Till rätterna passar vinet 15515 Graham Beck Chardonnay, Viognier

Räksoppa med cognac

Det här behövs för 4 personer:

400 g färska räkor
¾ liter vatten
2 msk smör
3 msk vetemjöl
3 dl grädde
½ tsk paprikapulver
2 msk tomatpuré
3 msk cognac
1 pkt djupfrysta små ärtor, ca 125 g

Gör så här:

Skala räkorna. Lägg i en kastrull och håll på vattnet. Låt det hela koka upp och sedan sjuda på svag värme under lock i 15-20 minuter. Sila bort skalerna och ta till vara på spadet. Fräs samman smör och mjöl. Späd med räkspadet, lite i sänder, till en slät soppa. Tillsätt grädden och låt soppan sjuda upp. Smaksätt med paprikapulver, tomatpuré och cognac. Rör ner räkorna och ärtorna och låt soppan hastigt sjuda upp. Servera genast.

Kycklinglårfile i vittvin kryddad med salvia och färsk pasta

Det här behövs för 4 personer:

900 g kycklinglårfile
4 msk olivolja
4 vitlöksklyftor
Gröna oliver, fasta med kärnor, (mer smak än urkärnade)
2 dl torrt vin
15-20 blad färsk salvia
Hönsbuljong efter smak
Svartpeppar
Smaksätt eventuellt med lite spad från oliverna

Gör så här:

Skär lårfileerna i mindre bitar, inte för små. Stek dem i olivolja och hälften av salviabladen. Tillsätt den krossade och hackade vitlöken när fileerna är lagom stekta. Tillsätt vittvin och buljong och låt sjuda tills fileerna är nästan klara. Krydda med peppar och salt. Tillsätt oliverna och lite spad, lägg i den resterande salvia. Om vätska kokar bort, späd med mer vittvin. Avsluta med lite olivolja, den har en viss redande funktion. Servera med färsk pasta, och riv gärna parmesanost över.

Lågkalorimousse med Vindrivor

Det här behövs till 4 personer:

300 g ricottaost (man kan även använda keso)
2 msk sherry
1 msk mandellikör, gärna Amaretto
2 msk honung
1 tsk vaniljsocker
3 dl urkärnade vindruvor
1 dl riven mörk choklad

Gör så här:

Kör ricottaosten i en mixer tills den blivit fluffig. Dela vindruvorna och ta ur kärnorna. Vänd försiktigt ner vindruvorna i ostblandningen. Håll upp i portions-skålar eller i en stor glasskål och ställ i kylskåp så att moussen stelnar. Strö riven choklad över strax innan serveringen.

Smaklig spis önskar Claes